

УДК 332.146:330.322(33.027)

Кришук Ю. В.,

аспірант Луцького національного технічного університету

ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПОНЕНТА СТИМУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СИСТЕМ

У статті здійснено опис найбільш доцільних сучасних важелів інвестиційної сфери території з метою їх вдосконалення. З'ясовано сутність інвестиційного механізму з нарощення економічного потенціалу регіонів.

Ключові слова: стимул, інвестиції, інвестиційні важелі, депресивні регіони.

В статті осуществлено описание наиболее целесообразных современных рычагов инвестиционной сферы территории с целью их совершенствования. Выяснена сущность инвестиционного механизма из наращивания экономического потенциала регионов.

Ключевые слова: стимул, инвестиции, инвестиционные рычаги, депрессивные регионы.

The description of the most expedient modern leverages of investment sphere of territory with the purpose of their perfection is described in the article. The essence of investment mechanism from the increase of the economic potential of regions is elucidated.

Key words: stimulus, investments, investment levers, depressed regions.

Постановка проблеми. Соціально-економічний розвиток територіальних систем тяжіє до інвестиційних вкладень як індивідуального характеру, так і суспільного значення. Вдосконаленню нормативної бази з регулювання процесів інвестиційного забезпечення зростання рівня життя населення передують світові тенденції з активізації руху фінансових потоків зі стимулювання розвитку як окремих, так і усієї сукупності регіонів держави. Не менш важливим завданням є залучення органів місцевої влади та місцевого приватного сектора до забезпечення впровадження інвестиційних проектів суспільного значення. Тому визначається готовність учасників економічної сфери регіону залучати власні кошти в інвестиції. В умовах боротьби за капітали постає важливе питання – окупність інвестиційних вкладень повинна бути наочною і максимізувати соціально-економічний ефект у кожній території.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Системне дослідження процесів інвестування належить З. В. Герасимчук, О. А. Кириченко, А. Л. Кузнєцовій, Т. В. Майоровій, Ю. В. Орловській, В. В. Паппу, Б. І. Пшику, І. Л. Сазонцю та іншим українським вченим. Науковцями запроваджено окремі елементи інвестиційного стимулювання розвитку територій.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є характеристика доступних інвестиційних важелів кожному регіону з метою подолати депресивність його розвитку, підвищити конкурентоспроможність, запровадити комплексний зв'язок науки, бізнесу та соціуму в регіоні.

Виклад основного матеріалу.

1. Сутність та види інвестиційних стимулів соціально-економічного розвитку регіонів. Головне завдання інвестиційної політики в регіоні – це забезпечення збільшення частин ресурсного потенціалу регіону, що використовується, і підвищення ефективності їх використання, а також збагачення загального потенціалу регіону. Імпульсивна природа інвестиційного зміцнення регіонального розвитку відображається як визначені умови, засоби та гарантії, що формують позитивну динаміку результатів праці, залучають нову діяльність, отже, є проявом прийняття суспільнозначимих ефективних рішень. Цільовий характер інвестиційних вкладень має багатоманітну структуру. Розглядаючи інвестиції крізь призму інновацій, О. А. Кириченко припускає, що інвестиційно-інноваційна діяльність створює ефект, який має здатність до дифузії та самовідтворювання, адже економічний ефект породжує неекономічний ефект (як соціальний, сутність якого полягає в підвищенні рівня життя населення, чому сприяють бюджетна ефективність, науково-технічна ефективність, ресурсно-екологічна ефективність, збільшення доходів працівників), який у перспективі трансформується в економічний ефект [1, с. 169]. Інвестиційний стимул є рушійною силою, що забезпечує вищу функціональну спроможність суб'єкта інвестицій регіональної системи в межах орієнтирів та окреслених завдань.

Д. Е. Федорчук пропонує розуміти інвестиційні стимули як певні винятки із загального режиму інвестиційної діяльності, що заохочують здійснення суб'єктом бажаних дій, передусім, шляхом використання економічних засобів створення зацікавленості і застосовуються з метою заохочення капіталовкладень у певні сектори економіки (на певні території розвитку) або для залучення особливо великих інвестицій [2]. Наприклад, у Великобританії інвестування проблемних регіонів визначається урядом країни з боку приватних підприємців лише тоді, коли на цій території умови ведення бізнесу є пільговими, ефективність інвестицій – вища, ніж на інших територіях, уповноважені інституції здатні

забезпечити належний рівень керованості соціально-економічними процесами, інфраструктурна забезпеченість відповідає стандартам [3]. Слід констатувати, що сьогодні існують такі інструменти активізації соціально-економічного розвитку: 1) реалізація проектів державно-приватного партнерства, спрямованих на зниження підприємницьких та інвестиційних ризиків, насамперед, у розвитку суспільної інфраструктури, заснованих на позабюджетному, позабалансовому фінансуванні проектів, необхідних для реалізації владних повноважень, із залученням приватного бізнесу на умовах розподілу ризиків; 2) реалізація системи стратегічного управління, спрямованої на узгодження бюджетної, грошової, структурної, регіональної й соціальної політики при вирішенні системних внутрішніх проблем й відповіді на зовнішні виклики [4, с. 338-339]. При формуванні інвестиційних важелів необхідно уникати вибіркового стимулювання окремих галузей, компаній або регіонів і доцільно встановити стимули розвитку, аналогічні сусіднім країнам або країнам-конкурентам. Надходження іноземних інвестицій у регіони є кумулятивним результатом привабливості ділових можливостей, які залежать від ресурсів та підприємницького й інвестиційного клімату, сформованих у результаті економічних реформ. Тому якісно новим поняттям є формування передінвестиційного періоду стимулювання соціально-економічного розвитку територій. В іноземних державах вже традиційно сформований преінвестиційний механізм заохочення довгострокових вкладень у регіональну економіку. Тому з метою забезпечення формування децентралізованого інвестиційного ресурсу, а також у боротьбі за зовнішнє фінансування використовують: 1) фіскальні стимули: інвестиційний кредит на розвиток нових перспективних галузей, модернізацію виробничого процесу або в певні регіони, звільнення від сплати певних видів податків, податкові канікули, податковий кредит на підтримку і стимулювання наукових розробок і нововведень, зменшення ставки певних видів податків, прискорену амортизацію, пряме зменшення рівня оподаткованого прибутку; 2) фінансові стимули: гарантії та позики, що надаються, включно з поручительствами, гарантії експортних кредитів, участь державного та муніципального капіталу в інвестиційних проектах з високим комерційним ризиком, пакети інвестиційних пільг, субсидійовані позики, прямі субсидії на покриття частки капітальних витрат, виробничі та маркетингові витрати в рамках інвестиційного проекту, страхування пільгових кредитів, що здійснюється стосовно певних видів ризиків, інвестиційні гранти; 3) пільги нефінансового характеру: державні закупівлі, створення спеціальних зон для підприємницької діяльності, забезпечення інвесторів необхідною інфраструктурою, надання послуг для реалізації інвестиційних проектів. Однак механізм такого преінвестиційного підґрунтя повинен працювати на інституційній основі.

2. Організаційні засади формування інвестиційного проектування в регіонах. Саме інститути розвитку можуть стати каталізатором приватних інвестицій у пріоритетні сектори і нові галузі економіки, будуть сприяти запровадженню інновацій, поліпшуватимуть інституціональне середовище. Загалом у більшості країн, як розвинених, так і тих, що розвиваються, існують та функціонують (з більшим або меншим ступенем успішності) які-небудь інститути розвитку [4, с. 339-340]. Наприклад, донорські фонди (endowment funds) здійснюють інвестиції на фінансовому ринку з метою збереження і збільшення капіталу, достатнього для забезпечення діяльності установ чи організацій соціальної інфраструктури, при яких вони функціонують. Багато організацій, що мають донорські фонди, засновують також і пенсійні схеми для своїх працівників [5, с. 131].

Ідея особливих економічних зон – формування крапок росту на спеціально виділених територіях за рахунок залучення інвестицій на пільгових умовах. В Росії можуть створюватися особливі економічні зони чотирьох типів: промислово-виробничі; техніко-впроваджувальні, туристично-рекреаційні і портіві. Механізм особливих економічних зон передбачає преференції за трьома напрямками: 1) податковий й митні пільги; 2) державне фінансування інфраструктури; 3) зниження адміністративних бар'єрів. Статус особливих економічних зон надається за результатами федерального конкурсу, на якому розглядаються заявки регіонів [4, с. 340]. В Україні необхідно запровадити режим спеціальної митної зони (інвестиційної зони) на територіях перспективного розвитку із введенням спеціального (преференційного) режиму ввезення (вивезення) з території зони товарів як стимулів для організації, для реалізації експортоорієнтованих виробництв.

Прийняття Закону України "Про індустриальні (промислові) парки" сприятиме активізації інвестиційної та інноваційної діяльності, створенню високотехнологічних виробництв, збільшенню обсягів асортименту випуску продукції, підвищенню конкурентоспроможності економіки. Серед стимулів, які можуть надаватись керуючій компанії та суб'єктам промислового парку, визначальними є пільги по місцевих податках, порядок надання в оренду земельної ділянки, механізми сплати земельного податку, компенсація відсоткової ставки за залученими довгостроковими кредитами, пільгове оподаткування, прискорена амортизація та інші.

Фонди інвестиційних проектів регіону як внутрішні інвестиційні стимули територій трансформуються в інвестиційне партнерство публічного та приватного сектора регіональної економіки. Послаблення соціальної спрямованості бюджетної політики, згідно В. В. Паппом, матиме успіх лише за адек-

ватного посилення інвестиційної складової видатків, тому ефективною формою може стати змішане фінансування регіональних проектів, коли частка державних інвестицій становить близько 50%, а інша частина фінансується місцевими органами самоврядування і залученим приватним капіталом [6, с. 254]. В рамках концепції інвестиційного партнерства держави та бізнесу Л. Шарингер виділяє та аналізує п'ять базових моделей: модель оператора, модель кооперації, модель концесії, договірну модель і модель лізингу [7]. Стимулювання соціально-економічного розвитку регіону передбачають моделі лізингу та концесії. Включення лізингу в інвестиційні програми державно-приватного партнерства дозволяє покращити планування та організацію інвестиційного процесу, оскільки більшість угод за ним заключається за фіксованими ставками і на попередньо узгоджених умовах, створює конкуренцію монополюючим державним компаніям на ринку лізингових послуг. Використання інвестиційного лізингу сприяє впровадженню досягнень науково-технічного прогресу, зменшує технічну напругу підприємств в провідних галузях регіону, що пов'язано виключно з банківським фінансуванням, також стимулює ділову активність за рахунок доступності основних засобів. Концесія надається для проектування та будівництва об'єктів інфраструктури, для їх експлуатації й обслуговування протягом певного часу. Підприємство приватного сектора як концесіонер відповідає за фінансування проекту. Після закінчення періоду концесії право власності та експлуатації об'єктів передається державі-власнику. У ролі концесіонера переважно виступає спеціально створене підприємство, організоване суб'єктами приватного сектора ("інвесторами проекту") [8, с. 44]. Ефективність реалізації проекту інвестиційного забезпечення соціально-економічного розвитку регіону вимагає продуктивної праці компетентних учасників, а отже, – програмно-орієнтованого управління. Бюджетний кодекс України містить лише визначення і базові принципи інституту інвестиційних програм і проектів, тому складові інвестиційних програм мають бути детально визначені на рівні постанови уряду.

Прерогативи державно-приватного партнерства в інвестиційних проектах є обоюдною вигодою учасників. Для публічного сектора цей інвестиційний важіль забезпечує доступ до капіталу та досвіду управління приватного сектора з метою їх застосування у сферах, які є традиційно державними монополіями: громадські послуги, утримання та розвиток інфраструктури [8, с. 45], а отже, формує соціальні переваги, а також сприяє збереженню навколишнього середовища внаслідок використання інноваційних технологій. Комерційними перевагами є залучення додаткових інвестицій для реалізації інфраструктурних проектів, у більш пріоритетні сфери, зменшення ризику неефективного використання коштів, що притаманно традиційному методу реалізації проектів державною стороною, зменшення ризику відстрочки або зупинення будівництва, ефективне управління державною власністю, збільшення податкових надходжень до бюджету [9]. Для місцевого бізнесу вигідним є постінвестиційний супровід держави у публічних домовленостях з приватним інвестором як врегулювання суперечок з фіскальними та контролюючими органами, а також присутність державних інвестицій у реалізації інвестиційних проектів на змішаній основі (як інвестиційні субвенції) виступає основною гарантією цільового спрямування інвестиційних ресурсів. Інвестування проектів за рахунок коштів фондів розвитку регіонів може здійснюватись на умовах внесків у статутний фонд, гарантій та на безповоротних засадах у вигляді грантів.

Як вважає Н. І. Дашко-Ютіш, особливі економічні зони, технопарки, інвестиційні проекти із залученням засобів Держінвестицій України – це механізми далеко не для всіх (порівняно рідкісні заходи інвестиційної підтримки вимагають особливих умов, наявних тільки в невеликій кількості регіонів, і / чи узгодження з центральними органами влади). Аналіз інструментів підтримки інвесторів, які використовуються в регіонах або принаймі передбачених нормативно-правовими актами для використання в регіонах, дозволяє виділити три групи інвестиційних інструментів, що поділяються за ступенем їх поширеності. Найбільшого поширення набуло надання податкових пільг, державних гарантій і бюджетних вкладень в інвестиційні проекти. Дещо менше, але все ж поширеним способом є субсидування частини процентних ставок за кредитами [10].

3. Універсальні важелі нарощення інвестиційного потенціалу суб'єктів економічної діяльності територіальних систем. Гегемонія децентралізованого інвестиційного ресурсу є продовженням податкової компоненти з максимально ефективною модернізації регіональної економіки відповідно до реалій суспільного розвитку регіональної економіки. Проаналізуємо важливість застосування амортизаційних відрахувань, неоподаткованого резерву, інвестиційного податкового кредиту, інвестиційної податкової знижки, податкових канікул у стимулюванні соціально-економічного розвитку територіальних систем.

А. Е. Фуке характеризує призначення амортизації значно ширше, ніж облік витрат, він наголошує, що амортизаційні відрахування повинні виконувати ще й функції відшкодування, відтворення і стимулювання. Останню необхідно пов'язувати передусім зі створенням фінансових умов для запровадження у виробництво науково-технічних досягнень, підвищенням зацікавленості в прискоренні оновлення активної частини основного капіталу підприємств [11]. Інвестиційна (фінансова) концепція розглядає амортизацію як внутрішнє джерело фінансування і відтворення основного капіталу та стиму-

лювання інвестицій, можливість розширеного відтворення за рахунок амортизаційних відрахувань за рахунок зниження вартості основного капіталу або підвищення його ефективності [12]. Сучасна теорія амортизації повинна розглядати чисельніші функції: інвестиційну, відтворювальну, стимулюючу, інноваційну, науково-технічну, калькуляційну.

З метою лібералізації амортизаційної політики підприємств пропонується: розробити на рівні міністерств та відомств єдиний класифікатор груп основних фондів з визначенням нормативних строків їхньої служби, які б включали певні категорії основних фондів із встановленням окремих нормативних термінів експлуатації з визначенням діапазону відхилень від нього, делегувавши тим самим підприємствам право самостійного вибору, виходячи з реальних умов формування їхнього інвестиційного потенціалу і фінансового стану [13]. Гнучкість амортизаційної системи, вдосконалення її нормативної бази для галузей науково-технічного прогресу, сприяє швидкому оновленню морально і фізично застарілого виробничого апарату. Використання прискореної амортизації, започатковане в США, згодом набуло широти форм застосування у Європейських країнах. Так, у Бельгії платник самостійно узгоджує з органом податкової служби норми амортизації [14, с. 28]. Метод зменшення залишкової вартості з підвищеними нормами амортизації застосовується у 10 країнах: у Греції, Швеції, Німеччині він є безальтернативним, і в Іспанії, Португалії, Франції, Бельгії, Данії, Люксембурзі, Фінляндії передбачається паралельне застосування й інших методів прискореної амортизації, а метод зменшеного залишку з підвищеними нормами амортизації переважно застосовується для списання вартості основних засобів [15, с. 143]. В Японії прискорена амортизація є можливістю часткової нейтралізації інфляційного знецінення амортизаційних відрахувань. Протягом першого року діє ставка амортизації 30% для енергозберігаючого устаткування та 5% для будівель і споруд у зоні технополісів, забезпечуючи сталий розвиток. Діють пільги при сплаті місцевих податків для формування амортизаційних фондів малих і середніх підприємств [16, с. 178].

Амортизаційні відрахування можуть відігравати неабияку роль у розвитку фінансово-кредитних відносин. У зарубіжних країнах об'єднані фонди амортизації підприємств дають можливість конвертувати амортизаційні ресурси в платіжні шляхом їх продажу; одержані доходи спрямовуються на збільшення обсягу амортизаційних коштів клієнтів-фондоотримувачів, тому кошти не заморожуються. Необхідно ввести етапи збереження, страхування, резервування, накопичення та цільового спрямування (як підсистему управління та планування напрямів і обсягів витрачання) коштів амортизаційного фонду. З метою здійснення контролю за використанням амортизації на передбачені чинним законодавством цілі, таким чином, варто прирівнювати використану не за цільовим призначенням амортизацію до оподатковуваних доходів та накладати штрафні санкції в розмірі 100% вилучення відповідних сум до державного чи місцевого бюджету.

Досвід зарубіжних країн свідчить про тривале і поширене застосування неоподаткованого резерву. На думку деяких економістів, цей інвестиційний важіль дозволяє корпораціям в умовах високих ставок оподаткування прибутку підтримувати свою високу конкурентоспроможність на світовому ринку. Тому його розглядають переважно як механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства в разі настання певних економічних ризиків. На цьому етапі резервні фонди також розглядаються як податкові пільги, механізми яких передбачає вилучення від оподаткування частини прибутку компаній шляхом її зарахування до неоподатковуваних резервних фондів з метою фінансування в майбутньому визначеного кола потреб. Один з основних напрямів застосування цієї пільги – створення резерву для здійснення інвестицій [17]. В Австрії створення резервного інвестиційного фонду підприємств без отримання будь-яких спеціальних дозволів за умови відображення відповідних розрахунків у своєму податковому балансі здійснюється шляхом звільнення від оподаткування 10% щорічного прибутку підприємства за умови, що ця сума має бути використана протягом 4 років [13, с. 58].

Запровадження інвестиційного податкового кредиту має особливий цільовий характер – для підвищення економічної активності, збільшення продуктивності праці підприємств. Зауважимо, що лише у Проекті чинного Податкового кодексу України цей інвестиційний важіль визначався як важливий засіб самофінансування бізнесу (шляхом відстрочення сплати податкових зобов'язань, нарахованих у межах реалізації інвестиційного (інноваційного) проекту). Важливо розробити чіткі критерії визначення тих суб'єктів економічної діяльності, які могли б використовувати цей інвестиційний важіль: 1) прибуткова діяльність і стабільне фінансово-економічне становище підприємства – кількість створених робочих місць, рівень конкурентоспроможності продукції, чисті грошові надходження для компенсації інвестиційного податкового кредиту в межах (у результаті) реалізації інвестиційного проекту; 2) відповідність спрямування інвестиційного проекту загальнодержавним пріоритетам, науково-технічного прогресу та екологічним вимогам, що підтверджується відповідними позитивними висновками; 3) участь підприємства власними коштами в реалізації інвестиційного (інноваційного) проекту. Варто було б розширити перелік податків, за рахунок яких може бути виданий інвестиційний податковий кредит. Зокрема, у цей перелік можна включити акцизи, податок на додану вартість і податок на видобуток корисних

копалин. Одночасно доцільно встановити терміни надання інвестиційного податкового кредиту, які б відповідали терміну окупності інвестиційного проєкту на основі укладення відповідних договорів із податковими органами [17]. Важливою умовою користування інвестиційним податковим кредитом є дотримання принципу реалізації наступного реального інвестиційного (інноваційного) проєкту після одержання належного ефекту від попереднього.

Малі та середні підприємства Мальти мають право на зменшення суми податку, що підлягає сплаті, на 65% річного обсягу інвестицій, незалежно від їх спрямованості і без будь-яких додаткових умов. У Великобританії малі підприємства мають право на застосування податкової знижки в розмірі 150% від витрат на дослідження та розробки. В іноземних країнах найбільш поширеними є об'ємна інвестиційна податкова знижка (10 країн) та об'ємний податковий інвестиційний кредит (9 країн), за яких сума податкової пільги дорівнює частині обсягу понесених протягом податкового періоду інвестиційних витрат в абсолютному розмірі. При використанні прирістного методу (4 країни) сума пільги визначається як частка від приросту у звітному податковому періоді інвестиційних витрат. Одночасне застосування податкової знижки та податкового кредиту має місце тільки в двох країнах – Іспанії та Угорщині, решта держав обирають одну з цих двох пільг [14, с. 39]. Можливим і доцільним є впровадження підвищувального або знижувального коефіцієнта інвестиційної податкової знижки, який залежить від частини капітальних вкладень у інноваційні продукти, у тому числі в створення нових або вдосконалення діючих технологій, у нові види сировини й матеріалів, впровадження енерго-, ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій, а також від місця підприємницької діяльності [18, с. 68].

При використанні такого інвестиційного важеля, як податкові канікули, суб'єкт господарювання звільняється на певний термін за дотримання законодавчо визначених умов від сплати податку. Для малих інноваційних підприємств, що вже довгий час функціонують, податкові канікули встановлюються зазвичай на 3-7 років, і дозволені лише у Франції. Цей інструмент стимулювання є недостатньо поширеним закордоном, окрім Франції, Італії, Македонії, Португалії, де за допомогою нього були залучені інвестиційні ресурси, які скеровуються на реалізацію пріоритетних для соціального та економічного розвитку регіону проєктів або стимулювався розвиток певного виду діяльності.

Забезпеченню фінансової комунікації місцевого бізнесу та громади належить регіональному банку розвитку з використанням його дієвих важелів стимулювання внутрішніх інвестицій регіону. Удосконалення виробничої сфери, в тому числі і здійснення повномасштабної структурної реформи, можливе внаслідок використання ефекту мобілізації капіталу, в результаті чого тимчасово вільні заощадження через кредитний механізм справляються у перспективні інвестиційні проєкти, а також у розвиток нових галузей [19]. В Австрії такий важливий важіль стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів, як субсидування інвестиційного кредитування забезпечує надання банками інвестиційних кредитів за пільговою ставкою з компенсацією банку різниці між пільговою і ринковою ставками з коштів федерального бюджету, що спеціально виділяються для цих цілей. Здійснюючи капіталовкладення, підприємство-інвестор за допомогою свого банку вибирає найбільш оптимальну форму використання державного субсидування.

При цьому 25-30% обсягу інвестицій мають становити його власні кошти.

4. Формування інвестиційного механізму стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Історично так склалося, що інвестиційний механізм виник і був механізмом залучення та використання інвестиційних ресурсів. З метою узгодження інтересів учасників інвестиційного процесу у регіоні важливо встановити повний спектр рушійних стимулів з метою вирішення першочергових завдань розвитку регіону. Інвестиційний механізм стимулювання соціально-економічного розвитку регіону – це послідовність процесів та стадій, відповідних процедур та інструментів, сукупність інституціональних та організаційних структур і комплекс використовуваних ними форм (та методів) і різноманітних засобів для досягнення стійкого стану розвитку регіональної економіки, який характеризується як взаємна впевненість суб'єктів інвестиційних відносин у своєчасному залученні і розміщенні інвестиційних ресурсів повною мірою.

Компоненти інвестиційного механізму стимулювання соціально-економічного розвитку регіону ми пропонуємо групувати таким чином:

– компоненти якісного перетворення складових інвестиційної діяльності – спрямовані на подолання довгострокових деформацій капіталу як невідповідності його структурного розподілу і технологічного стану новітнім науково-технологічним можливостям і потребам, – це універсальні інвестиційні стимули регіонального розвитку;

– компоненти кількісного перетворення складових інвестиційної діяльності – спрямовані на підвищення транспарентності вкладення інвестицій: є пакетами інвестиційних пільг з метою виведення розвитку економіки територіальних систем зі стану депресії, страхування пільгових кредитів, що здійснюється стосовно певних видів ризиків, субсидійовані позики для підтримки суспільнозначимих великомасштабних проєктів тощо;

– компоненти управління термінами інвестиційної діяльності – є засобами стратегічного планування розвитку регіонів, тому мають ґрунтуватися на передових технологіях із врахуванням зарубіжного досвіду;

– компоненти зникнення довіри учасників інвестиційної діяльності – формування партнерства суб'єктів стимулювання соціально-економічного розвитку регіону для одержання належних гарантій, інвестування пріоритетів кожного регіону, формування інвестиційних грантів, а також повнота законодавчого обґрунтування діяльності інститутів розвитку.

Висновки. Інвестиційні важелі стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів є орієнтацією на умови сучасного ринку: в умовах зростання конкуренції за зовнішні ресурси важливо забезпечити покращення інвестиційного клімату в регіоні, а також задати вектор ендогенної інвестиційної активності засобами вивільнення коштів суб'єктів соціально-економічних процесів. Метою наших подальших досліджень є вивчення розмежування функцій у сфері інвестицій між регіональними та місцевими рівнями з метою підвищення їх самоврядування.

Література:

1. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України: Колективна наукова монографія / О. А. Кириченко, С. А. Єрохін та ін.; Під наук. ред. д. е. н., проф. О. А. Кириченко. – К. : Національна академія управління, 2008. – 252 с.
2. Федорчук Д. Е. Режим іноземного інвестування (порівняльно-правове дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12. 00. 04. "Господарське право, господарсько-процесуальне право" / Д. Е. Федорчук. – Донецьк, 2003. – 19 с.
3. Москалюк Н. П. Зарубіжний досвід інвестування депресивних регіонів / Н. П. Москалюк // Вчені записки. 2009. – № 11. – С. 280-287.
4. Федулова Л. І. Інститути інноваційного розвитку регіонів / Л. І. Федулова // Економічні інновації. – Випуск 43. – 2011. – С. 337-345.
5. Джусов О. А., Сазонець О. М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.
6. Папш В. В. Структурні процеси в економіці регіональних суспільних систем: теорія, методологія, практика: монографія / В. В. Папш; НАН України: Інститут регіональних досліджень; [відп. ред. Л. Т. Шевчук]. – Львів, 2009. – 340 с.
7. Шаренгер Л. Новая модель инвестиционного партнерства / Л. Шаренгер // Мир перемен. – 2004. – № 2. – С. 13.
8. Сосновський А. О., Пастушенко О. Є. Можливості застосування інструментів державного-приватного партнерства в проектах розвитку транспортної інфраструктури як ефективний метод реалізації проектів з розвитку інфраструктури / А. О. Сосновський, О. Є. Пастушенко // Вісник МНТУ. Серія Економіка. – № 2 (5). – С. 45-51.
9. Лугова М. О. Формування та ідентифікація інвестиційного партнерства держави та бізнесу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08. 00. 03 – "Економіка та управління національним господарством" / М. О. Лугова. – Київ, 2007. – 22 с.
10. Дашко-Ютіш Н. І. Удосконалення регіональних інструментів інвестиційної політики / Н. І. Дашко-Ютіш // Збірник наукових праць. Випуск XV. – Рівне НУВГП, 2009. – № 2. – С. 12-20.
11. Матвійчук О. А. Роль амортизації в інвестиційному розвитку підприємств / О. А. Матвійчук // Формування ринкової економіки: Зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, випуск 22, 2009. – С. 75-81.
12. Єремія А. А. Основні концепції та функції амортизації / А. А. Єремія // Академічний огляд. – 2010. – № 2 (33). – С. 102-107.
13. Удосконалення фінансово-кредитного стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні: монографія / авт. кол.; за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Б. І. Пшика. – К. : УБС НБУ, 2010. – 263 с.
14. Колесник В. В. Податкове стимулювання розвитку інвестиційної діяльності: дис. ... канд. екон. наук: 08. 00. 03 / Колесник Віталій Володимирович. – Харків, 2009.
15. Система податкових пільг в Україні в контексті європейського досвіду / [Соколовська А. М., Єфименко Т. І., Луніна І. О. та ін.]. – К. : НДФІ, 2006. – 320 с.
16. Кашуба Я. М. Японський феномен розвитку приватного бізнесу / Монографія. – Львів: Астролябія, 2009. – 272 с.
17. Мединська Т. В. Удосконалення податкової політики стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні / Т. В. Мединська // Вісник університету банківської справи Національного банку України, 2011. – № 1 (10).
18. Варналій З. Вплив оподаткування прибутку на економічний розвиток України [Текст] / З. Варналій, Д. Себрянський // Економіка України. – 2010. – №5. – С. 55-69.
19. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / [за редакцією д. е. н. Б. Є. Кваснюк]. – К. : Ін-т екон. прогнозів. – Х. : Форт, 2003. – 424 с.